

1. И явился ему Господь у дубравы Мамре, когда он сидел при входе в шатер, во время зноя дневного.

УПО: І явився до нього Господь між дубами Мамре, а він сидів при вході в намет під час денної спеки.

KJV: And the LORD appeared unto him in the plains of Mamre: and he sat in the tent door in the heat of the day;

2. Он возвел очи свои и взглянул, и вот, три мужа стоят против него. Увидев, он побежал навстречу им от входа в шатер и поклонился до земли,

УПО: І він ізвів очі свої та й побачив: ось три Мужі стоять біля нього. І побачив, і вибіг із входу намету назустріч їм, і вклонився до землі,

KJV: And he lift up his eyes and looked, and, lo, three men stood by him: and when he saw them, he ran to meet them from the tent door, and bowed himself toward the ground,

3. и сказал: Владыка! если я обрел благоволение пред очами Твоими, не пройди мимо раба Твоего;

УПО: та й промовив: Господи, коли тільки знайшов я милість в очах Твоїх, не проходи повз Свогого раба!

KJV: And said, My LORD, if now I have found favor in thy sight, pass not away, I pray thee, from thy servant:

4. и принесут немного воды, и омоют ноги ваши; и отдохните под сим деревом,

УПО: Принесуть трохи води, і ноги Свої помийте, і спочиньте під деревом.

KJV: Let a little water, I pray you, be fetched, and wash your feet, and rest yourselves under the tree:

5. а я принесу хлеба, и вы подкрепите сердца ваши; потом пойдите; так как вы идете мимо раба вашего. Они сказали: сделай так, как говоришь.

УПО: І хай хліба шматок принесу я, а Ви підкріпіть серце Ваше. Потому підете, бо на те Ви йдете повз свогого раба. І сказали вони: Зроби так, як сказав.

KJV: And I will fetch a morsel of bread, and comfort ye your hearts; after that ye shall pass on: for therefore are ye come to your servant. And they said, So do, as thou hast said.

6. И поспешил Авраам в шатер к Сарре и сказал: поскорее замеси три саты лучшей муки

и сделай пресные хлебы.

УПО: І Авраам послішив до намету до Сарри й сказав: Візьми швидко три міри пшеничної муки, заміси, і зроби коржі.

KJV: And Abraham hastened into the tent unto Sarah, and said, Make ready quickly three measures of fine meal, knead it, and make cakes upon the hearth.

7. И побежал Авраам к стаду, и взял теленка нежного и хорошего, и дал отроку, и тот поспешил приготовить его.

УПО: І побіг Авраам до товару, і взяв молоде та добре теля, і дав слuzі, а той швидко його приготував.

KJV: And Abraham ran unto the herd, and fetched a calf tender and good, and gave it unto a young man; and he hastened to dress it.

8. И взял масла и молока и теленка приготовленного, и поставил перед ними, а сам стоял подле них под деревом. И они ели.

УПО: І взяв масла й молока, та теля приготуване, та й поклав перед Ними, а сам став біля Них під деревом. І їли Вони.

KJV: And he took butter, and milk, and the calf which he had dressed, and set it before them; and he stood by them under the tree, and they did eat.

9. И сказали ему: где Сарра, жена твоя? Он отвечал: здесь, в шатре.

УПО: І сказали до нього: Де Сарра, жінка твоя? А він відказав: Ось у наметі.

KJV: And they said unto him, Where is Sarah thy wife? And he said, Behold, in the tent.

10. И сказал [один из них]: Я опять буду у тебя в это же время, и будет сын у Сарры, жены твоей. А Сарра слушала у входа в шатер, сзади его.

УПО: І сказав один з Них: Я напевно вернуся до тебе за рік цього самого часу. І ось буде син у Сарри, жінки твоєї... А Сарра це чула при вході намету, що був за Ним.

KJV: And he said, I will certainly return unto thee according to the time of life; and, lo, Sarah thy wife shall have a son. And Sarah heard it in the tent door, which was behind him.

11. Авраам же и Сарра были стары и в летах преклонных, и обыкновенное у женщин у Сарры прекратилось.

УПО: Авраам же та Сарра старі були, віку похилого. У Сарри перестало бувати звичайне жіноче.

KJV: Now Abraham and Sarah were old and well stricken in age; and it ceased to be with Sarah

after the manner of women.

12. Сарра внутrenно рассмеялась, сказав: мне ли, когда я состарилась, иметь сие утешение? и господин мой стар.

УПО: І засміялася Сарра в нутрі своїм, говорячи: Коли я зів'яла, то як станеться розкіш мені? Таж пан мій старий!

KJV: Therefore Sarah laughed within herself, saying, After I am waxed old shall I have pleasure, my lord being old also?

13. И сказал Господь Аврааму: отчего это рассмеялась Сарра, сказав: `неужели я действительно могу родить, когда я состарилась`?

УПО: І сказав Господь до Авраама: Чого то сміялася Сарра отак: Чи ж справді вроджу, коли я зостарілась?

KJV: And the LORD said unto Abraham, Wherefore did Sarah laugh, saying, Shall I of a surety bear a child, which am old?

14. Есть ли что трудное для Господа? В назначенный срок буду Я у тебя в следующем году, и у Сарры [будет] сын.

УПО: Чи для Господа є річ занадто трудна? На означений час Я вернуся до тебе за рік цього самого часу, Сарра ж тоді матиме сина.

KJV: Is any thing too hard for the LORD? At the time appointed I will return unto thee, according to the time of life, and Sarah shall have a son.

15. Сарра же не призналась, а сказала: я не смеялась. Ибо она испугалась. Но Он сказал: нет, ты рассмеялась.

УПО: А Сарра відріклася, говорячи: Не сміялася я, бо боялась. Але Він відказав: Ні, таки сміялася ти!

KJV: Then Sarah denied, saying, I laughed not; for she was afraid. And he said, Nay; but thou didst laugh.

16. И встали те мужи и оттуда отправились к Содому; Авраам же пошел с ними, проводит их.

УПО: І повставали звідти ті Мужі, і поглянули на Содом, а Авраам пішов з Ними, щоб їх відпровадити.

KJV: And the men rose up from thence, and looked toward Sodom: and Abraham went with them to bring them on the way.

17. И сказал Господь: утаю ли Я от Авраама, что хочу делать!

УПО: А Господь сказав: Чи Я від Авраама втаю, що Я маю зробити?

KJV: And the LORD said, Shall I hide from Abraham that thing which I do;

18. От Авраама точно произойдет народ великий и сильный, и благословятся в нем все народы земли,

УПО: Бож Авраам справді стане народом великим та дужим, і в ньому поблагословляться всі народи землі!

KJV: Seeing that Abraham shall surely become a great and mighty nation, and all the nations of the earth shall be blessed in him?

19. ибо Я избрал его для того, чтобы он заповедал сынам своим и дому своему после себя, ходитъ путем Господним, творя правду и суд; и исполнит Господь над Авраамом, что сказал о нем.

УПО: Бо вибрав Я його, щоб він наказав синам своїм і домові своєму по собі. І будуть вони дотримуватися дороги Господньої, щоб чинити справедливість та право, а то для того, щоб Господь здійснив на Авраамові, що сказав був про нього.

KJV: For I know him, that he will command his children and his household after him, and they shall keep the way of the LORD, to do justice and judgment; that the LORD may bring upon Abraham that which he hath spoken of him.

20. И сказал Господь: вопль Содомский и Гоморрский, велик он, и грех их, тяжел он весьма;

УПО: І промовив Господь: Через те, що крик Содому й Гомори великий, і що гріх їхній став дуже тяжкий,

KJV: And the LORD said, Because the cry of Sodom and Gomorrah is great, and because their sin is very grievous;

21. сойду и посмотрю, точно ли они поступают так, каков вопль на них, восходящий ко Мне, или нет; узнаю.

УПО: зійду ж Я та й побачу, чи не вчинили вони так, як крик про них, що доходить до Мене, тоді їм загибель, а як ні то побачу.

KJV: I will go down now, and see whether they have done altogether according to the cry of it, which is come unto me; and if not, I will know.

22. И обратились мужи оттуда и пошли в Содом; Авраам же еще стоял пред лицом

Господа.

УПО: І повернулися звідти ті Мужі, і пішли до Содому, а Авраам усе ще стояв перед Господнім лицем.

KJV: And the men turned their faces from thence, and went toward Sodom: but Abraham stood yet before the LORD.

23. И подошел Авраам и сказал: неужели Ты погубишь праведного с нечестивым?

УПО: І Авраам підійшов та й промовив: Чи погубиш також праведного з нечестивим?

KJV: And Abraham drew near, and said, Wilt thou also destroy the righteous with the wicked?

24. может быть, есть в этом городе пятьдесят праведников? неужели Ты погубишь, и не пощадишь места сего ради пятидесяти праведников, в нем?

УПО: Може є п'ятдесят праведних у цьому місті, чи також вигубиш і не пробачиш цій місцевості ради п'ятидесяти тих праведних, що в ньому є?

KJV: Peradventure there be fifty righteous within the city: wilt thou also destroy and not spare the place for the fifty righteous that are therein?

25. не может быть, чтобы Ты поступил так, чтобы Ты погубил праведного с нечестивым, чтобы то же было с праведником, что с нечестивым; не может быть от Тебя! Судия всей земли поступит ли неправосудно?

УПО: Не можна Тобі чинити так, щоб убити праведного з нечестивим, бо стане праведний як нечестивий, цього ж не можна Тобі! Чи ж Той, Хто всю землю судить, не вчинить правди?

KJV: That be far from thee to do after this manner, to slay the righteous with the wicked: and that the righteous should be as the wicked, that be far from thee: Shall not the Judge of all the earth do right?

26. Господь сказал: если Я найду в городе Содоме пятьдесят праведников, то Я ради них пощажу все место сие.

УПО: І промовив Господь: Коли Я в Содомі, у цьому місті, знайду п'ятдесят праведних, то вибачу цілій місцевості ради них.

KJV: And the LORD said, If I find in Sodom fifty righteous within the city, then I will spare all the place for their sakes.

27. Авраам сказал в ответ: вот, я решился говорить Владыке, я, прах и пепел:

УПО: І відповів Авраам та й промовив: Оце я осмілюся був говорити до Господа свого, а

я порох та попіл.

KJV: And Abraham answered and said, Behold now, I have taken upon me to speak unto the LORD, which am but dust and ashes:

28. может быть, до пятидесяти праведников неостанет пяти, неужели за [недостатком] пяти Ты истребишь весь город? Он сказал: не истреблю, если найду там сорок пять.

УПО: Може п'ятдесят тих праведних не матиме п'яти, чи Ти знищиш ціле місто через п'ятьох? І промовив Господь: Не знищу, коли там знайду сорок і п'ять!

KJV: Peradventure there shall lack five of the fifty righteous: wilt thou destroy all the city for lack of five? And he said, If I find there forty and five, I will not destroy it.

29. [Авраам] продолжал говорить с Ним и сказал: может быть, найдется там сорок? Он сказал: не сделаю [того] и ради сорока.

УПО: І промовив до Нього він ще, та й сказав: Може сорок там знайдеться? А Господь відказав: Не зроблю й ради сорока!

KJV: And he spake unto him yet again, and said, Peradventure there shall be forty found there. And he said, I will not do it for forty's sake.

30. И сказал [Авраам]: да не прогневается Владыка, что я буду говорить: может быть, найдется там тридцать? Он сказал: не сделаю, если найдется там тридцать.

УПО: І сказав Авраам: Хай не гніває це мого Господа, і нехай я скажу: Може тридцять там знайдеться? А Господь відказав: Не зроблю, коли й тридцять знайду там!

KJV: And he said unto him, Oh let not the LORD be angry, and I will speak: Peradventure there shall thirty be found there. And he said, I will not do it, if I find thirty there.

31. [Авраам] сказал: вот, я решился говорить Владыке: может быть, найдется там двадцать? Он сказал: не истреблю ради двадцати.

УПО: І сказав Авраам: Оце я осмілюсь був говорити до Господа мого: Може двадцять там знайдеться? А Господь відказав: Не зроблю й ради двадцяти!

KJV: And he said, Behold now, I have taken upon me to speak unto the LORD: Peradventure there shall be twenty found there. And he said, I will not destroy it for twenty's sake.

32. [Авраам] сказал: да не прогневается Владыка, что я скажу еще однажды: может быть, найдется там десять? Он сказал: не истреблю ради десяти.

УПО: І сказав Авраам: Хай не гніває це мого Господа, і нехай я скажу тільки разу цього: Може хоч десять там знайдеться? А Господь відказав: Не знищу й ради десятьох!

KJV: And he said, Oh let not the LORD be angry, and I will speak yet but this once:
Peradventure ten shall be found there. And he said, I will not destroy it for ten's sake.

33. И пошел Господь, перестав говорить с Авраамом; Авраам же возвратился в свое место.

УПО: І пішов Господь, як скінчив говорити до Авраама. А Авраам вернувся до свого місця.

KJV: And the LORD went his way, as soon as he had left communing with Abraham: and Abraham returned unto his place.